

Ekonomporträtt: Peter Bohm

1935–2005

Peter Bohm blev en av landets internationellt mest kända nationalekonomer, främst genom sin banbrytande forskning inom området ekonomiska experiment. Han gjorde också stora insatser på miljö- och klimatområdet. Dessutom skrev han läroböcker i välfärdsteori och cost-benefit analys som på sina områden under lång tid kom att bli dominerande i landet.

1. Bakgrund och karriär

Peter Bohm föddes i Stockholm. Här bodde och verkade han under hela sitt liv bortsett från sina många vistelser utomlands. Hans far var diplomat, ambassadråd i Moskva, och hans mor var konstnär. I likhet med sin far studerade Peter nationalekonomi och ryska. Han började sin akademiska bana vid Nationalekonomiska institutionen vid Stockholms universitet. Han stannade vid institutionen i omkring fyrtio år. Som professor under perioden 1974–98 satte han i mångt och mycket sin prägel på institutionens verksamhet. Han blev tidigt intresserad av välfärdsteori och skrev om externa effekter i sin licentiatavhandling *External Economics of Production* (1967a). Under åren 1964–65 var han gästforskare vid University of California, Berkeley och vid Harvard University. Han var särskilt förtjust över sin tid i Kalifornien. Genom vistelserna vid universitet utomlands fick han impulser som präglade hans forskningsbana och internationella inriktning. Han åkte gärna till forskarkonferenser världen över. Vid denna tid gällde att forskare skulle skriva stora avhandlingar som behandlade väsentliga ekonomisk-politiska ämnen. Peter Bohm blev en av företrädarna för ett paradigmskifte i Sverige genom att framhålla att som akademisk nationalekonom bör man publicera sig i internationella vetenskapliga tidskrifter. Under perioden 1969–73 var han redaktör för nuvarande *Scandinavian Journal of Economics*.

Under 1960- och 1970-talen var Peter Bohm en mycket aktiv och produktiv forskare och engagerade sig samtidigt i institutionens undervisning. Han skrev boken *Samhällsekonomisk effektivitet* (1974a) som kom att bli den dominerande läroboken i välfärdsteori vid Stockholms universitet in i våra dagar.¹ Peter Bohm efterträdde år 1974 Guy Arvidsson som professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet.

Peter var även engagerad som domare vid Marknadsdomstolen, ledamot i Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO), gästforskare i

ROLAND ANDERSSON OCH HANS LIND

Roland Andersson är nationalekonom och professor emeritus vid Kungliga Tekniska högskolan, Stockholm. Hans verksamhet har varit inriktad på välfärdsteoretiska tillämpningar som *cost-benefit* analys och prissättningsprinciper för offentlig verksamhet. Han har forskat om frågor inom områden som stadsbyggnad, transporter, bostäder, energi, skola samt lärosäten och regionala innovationer. rolanda@abe.kth.se

Hans Lind är professor i fastighetsekonomi vid Kungliga Tekniska högskolan. hans.lind@abe.kth.se

Hans Lind har svarat för avsnittet om ekonomiska experiment medan Roland Andersson har skrivit övriga avsnitt. Hans Wijkander, Astri Muren, Margareta Johannesson, Mats Bohman, Björn Carlén, Jan-Eric Nilsson Svante Mandell och Lars Jonung har framfört värdefulla synpunkter. Vi tackar dem hjärtligt.

¹ Den fick även spridning utomlands genom översättningen *Social Efficiency: A Concise Introduction to Welfare Economics* (Bohm 1974b).

ett par omgångar i USA, liksom som biträdande redaktör för *Journal of Public Economics*.

Även efter sin pensionering fortsatte Peter Bohm som aktiv forskare vid institutionen. Hans sista arbete för ESOs räkning gällde frågan: Hur kan ekonomiska experiment användas för att förbättra underlaget för politiska beslut? Som Energimyndighetens expert arbetade han i ett projekt om internationell klimatpolitik och globala miljöproblem. Även internationellt var han engagerad i miljöfrågan (IPCC 1995).

2. Valfärdsteoretikern

Tillsammans med Guy Arvidsson introducerade Peter Bohm i slutet av 1960-talet valfärdsteorin i vårt land. Intresset för valfärdsteori präglade undervisning och forskning vid Nationalekonomiska institutionen i Stockholm under 1970- och 1980-talen. De frågor som stod i fokus var: Vilka argument finns för offentliga ingrepp om statsmakternas mål är att hushålla väl och hur ska beslutsunderlagen för att uppnå ett sådant mål utformas? Redan i lic-avhandlingen om externa effekter berörde han miljöproblemen. Teorin om externaliteter spelar i dag en stor roll som grund för hur miljöpolitiken ska utformas. Peter Bohm fick tidigt en artikel om prissättning, ”On the Theory of Second Best” (1967b), publicerad i en internationell vetenskaplig tidskrift – en artikel som blev mycket citerad.

Peter Bohm introducerade *cost-benefit* analysen i dess moderna tappning i landet genom sin analys av gruvbrytning i Stekenjokk. Hans analys fick praktiska konsekvenser då den ledde till att kopparbrytning faktiskt kom till stånd. Flera av hans bidrag samlades i boken *I samhällets intresse?* (1978). Här finns också en uppsats där han ifrågasätter dubbdäckens samhällsekonomiska värde. Över huvud taget var Peter Bohm tidigt ute med åtskilliga av sina idéer. Hans lärobok i *cost-benefit* analys, författad tillsammans med Roland Andersson, *Samhällsekonomisk utvärdering av energiprojekt* (1981), fick en spridd användning i undervisningen vid landets lärosäten.

3. Miljöekonomen

På 1960-talet började miljöproblemen komma i fokus. Påverkad av den internationella debatten publicerade Erik Dahmén sin bok *Sätt pris på miljön!* (1968) i vilken han hävdade att man borde avgiftsbelägga den produktion och de tekniska alternativ som har påtagliga skadeverkningar av olika slag. Detta var på den tiden mindre självklart än vad det är i dag. I artikeln ”Pollution, Purification and the Theory of External Effects” (1970) behandlade Peter Bohm valet mellan beskattning och reningsanläggningar som medel för att reglera miljöförorenande utsläpp.

År 1970 anordnade Peter Bohm tillsammans med andra forskare en nordisk kurs i *Environmental Economics* och gav sedan ut en samling artiklar om miljöekonomi (Bohm och Kneese 1971). Efter återkomsten från en sab-

batstermin vid *Resources for the Future* i Washington år 1978 blev Peter Bohm först i landet bland nationalekonomerna att uppmärksamma de globala miljöproblemen i ett par framsynta artiklar om koldioxidutsläpp och ozonproblemen. Han hade också med sig hem ett manus till en ny bok *Deposit-Refund* (1981) där han argumenterade för kraftfulla ekonomiska incitament för att minska miljöförstöringen. Tanken var att den som köper en bil ska få deponera en pant. När bilköparen sedan lämnar in bilen för skrotning, får han tillbaka sin pant. Förslaget vann gehör i praktisk politik. Resultatet blev att man inte längre såg så många bilvrak övergivna ute i naturen, eftersom det nu lönade sig att lämna in dem för skrotning. Tyvärr så har panten på bilar sedermera slopats.

Inom området globala klimatproblem ledde Peter Bohm som emeritus en mindre forskargrupp under perioden 1999-2005. Denna använde ekonomiska experiment för att utvärdera hur man ska kunna nå internationella överenskommelser för att komma till rätta med klimatförsämringen (Bohm och Carlén 1999, 2002). Studien från 1999 utgjorde det första publicerade laboratorieexperimentet om internationell utsläppshandel, en förstudie till ett fältliknande experiment som rönste stor uppmärksamhet. I detta experiment handlade de nordiska länderna utsläppskvoter med varandra. Bohm skrev en rapport (Bohm 2004) om betydelsen av och kostnaden för svenska unilaterala ambitionshöjningar på det klimatpolitiska området. Slutsatsen var att de extra åtaganden som Sverige hade gjort utöver de krav som ställts i Kyotoprotokollet medför merkostnader av olika slag, bl a en BNP-förlust på 6–11,5 miljarder kr för åtagandeperioden 2008–12 (Carlén 2004). Det saknades dessutom enligt Bohm belägg för att de extra åtagandena har några märkbara positiva effekter t ex i form av minskade globala utsläpp, att Sverige genom att gå före i klimatpolitiken skulle få efterföljare eller att teknikutvecklingen skulle gynnas. Det blir som att spotta i klimathavet för att parafrasera ett välkänt yttrande av Gunnar Myrdal. Bohm var sålunda kritisk mot de förslag som fördes fram om åtaganden inom svensk miljöpolitik utöver internationella överenskommelser. I enlighet med egna och medarbetares studier såg han dem som betydelselösa luftpastejer för miljön, ineffektiva som förebilder för andra länder, samtidigt som de var onödigt kostsamma. Svenska politiker och myndigheter var dock inte intresserade av dessa rapporter utan pläderade i stället för en kraftig ambitionshöjning.

4. Transportekonomen

Tillsammans med en grupp nationalekonomer presenterade Peter Bohm i *Transportpolitiken och samhälls ekonomin* (1974) principiella riktlinjer för trafikpolitiken med konkreta förslag till ändringar av den dåvarande trafikpolitiken. Han argumenterade dels för prissättning av transporttjänster efter kortsiktig marginalkostnad, dels för att *cost-benefit* analys borde användas som grund för beslut om investeringar inom transportsektorn. Dessa principer för trafikpolitiken publicerades året efter i det statliga betänkandet

Vägtrafiken. Kostnader och avgifter (SOU 1973:32). De nya principerna för trafikpolitiken som presenterades i dessa skrifter fick stor uppmärksamhet i den allmänna debatten. Det kom dock att dröja flera år innan de nya principerna för trafikpolitiken fick genomslag i praktisk politik. Det kan ta sin tid innan innovativa och kreativa idéer vinner genklang. I dag är det emellertid vedertaget att det bör finnas avgifter för biltrafik i rusningstid i enlighet med principen om pris efter kortsiktig marginalkostnad eller att *cost-benefit* analyser bör ligga till grund för investeringar i såväl vägar som järnvägar.

I boken argumenterade Peter Bohm även för att ett samordnande organ för transportsektorn, gemensamt för vägar, järnvägar, flyg och sjöfart skulle inrättas. En bra bit in på 2000-talet, mer än trettio år efter att idén lanserades, har Trafikverket och Transportstyrelsen inrättats.

Det kanske mest originella bidraget i boken var dess Appendix D: ”En metod att bestämma det samhällsekonomiska värdet av efterfrågan på transportförbindelser”. Vid denna tid var utbudet av kollektiva förbindelser på kvällstid mellan förstäder och city i Stockholm mycket begränsat. Mot denna bakgrund föreslog Peter hur ett fältexperiment skulle kunna genomföras. En bussförbindelse skulle inrättas på kvällstid under fredagar och lördagar mellan staden och ett större bostadsområde för dem som ville åka in till city och roa sig. Detta experiment skulle pågå under minst ett halvårs tid. Ett stickprov på ca 1 000 personer skulle tillfrågas om sin betalningsvilja för att få tillgång till en sådan bussförbindelse. Stickprovet skulle delas upp i två grupper. Frågorna till var och en av dessa två grupper skulle utformas så att resultaten kunde förväntas bli en underskattning för den ena halvan men en överskattning för den andra. Resultatet skulle sedan matchas mot kostnaderna för att anordna bussförbindelsen. Om den genomsnittliga betalningsviljan för de båda grupperna var för sig översteg kostnaderna per capita skulle bussförbindelsen anordnas, om de understeg dem skulle den inte komma till stånd. För finansieringen av själva stickprovet hade Bohm ett forskningsanslag till sitt förfogande.

Denna sin sk intervallmetod genomförde Bohm först i sitt berömda experiment i anslutning till en förstahandsvisning inför en premiär på en Hasse och Tage-film (se nedan). Han kom framöver att pröva den i flera experiment, bl a i en fullskalevärdering av att ta fram den kollektiva nyttheten offentlig statistik. Men på Stockholms Lokaltrafik som svarade för busstrafiken var man inte villig att delta i ett sådant experiment. Argumentet emot detta var att man inte tidigare hade genomfört några experiment. Det är inte helt lätt att vara en banbrytande pionjär inför en sådan attityd. Peter Bohm blev arg över att byråkratin satte stopp för hans förslag som han tyckte kunnat vara till stort gagn för presumtiva bussresenärer. Han gav dock inte upp utan återkom på 1980-talet med ett nytt liknande förslag om en bussförbindelse till ett sjukhus (Bohm 1984). Men även i detta fall stötte han på patrull, nu från ett fackförbund som satte sig på tvären med en rad minst lika krystade motargument.

5. Pionjären för ekonomiska experiment

Störst internationell uppmärksamhet fick Peter Bohm när det gällde att genomföra ekonomiska experiment av det slag som omnämnts ovan. Han svarade för översiktscapitlet ”Experimental Evaluations of Policy Instruments” i *Handbook of Environmental Economics* (2003). Efter hans bortgång hyllades hans insatser på området i ett porträtt *Peter Bohm: Father of Field Experiments* (Dufwenberg och Harrison 2008).

Peter Bohms första, största, mest berömda och citerade experiment fokuserade på hur uppgiven betalningsvilja beror på om personen verkligen behöver betala och i så fall hur betalningen knyts till den egna uppgivna betalningsviljan. I detta experiment bjöds personer in till TV-huset i Stockholm med information om att de hade möjlighet att få en förhandsvisning av en Hasse och Tage-film som snart skulle ha premiär. De klassiska teoretiska resultaten är att den som inte behöver betala kommer att överskatta sin sanna betalningsvilja, men att den som får betala utifrån uppgiven betalningsvilja kommer att underskatta den. På plats delades personerna in i olika grupper där möjligheten att se filmen knöts till ett antal olika villkor. En grupp fick t ex se filmen om den samlade betalningsviljan översteg ett visst belopp men man behövde inte betala. I en annan grupp var man tvungen att betala med en fördelning av betalningen i relation till den uppgivna betalningsviljan.

Det var hans första försök bland många att ringa in betalningsviljan för kollektiva nyttigheter genom experiment som dels tenderade att överskatta, dels att underskatta betalningsviljan – den s k intervallmetoden. Det var relativt små skillnader i uppgiven betalningsvilja mellan de olika grupperna (Bohm 1972). Ett centralt drag i detta experiment och det transportexperiment som beskrevs ovan är att experimentet rör objekt som försökspersonerna är bekanta med och att deras beslut har direkta konsekvenser för om de får varan eller inte. Kanske bidrog detta experiment också till Bohms skepsis mot den s k *public choice*-skolan.

Att genomföra fältexperiment är dock svårt. När den stora avregleringsvågen kom under andra halvan av 1980-talet gjorde Peter Bohm ett misslyckat försök att få politikerna att i stället för att avreglera taximarknaden i hela Sverige endast avreglera vissa delar av landet och behålla regleringen i andra delar för att få en kontrollgrupp att jämföra med. Det skulle annars inte bli möjligt att på ett säkert sätt veta vad effekterna blev.

Han genomförde även andra typer av experimentella studier än fältexperiment. I början av 1980-talet beslutade riksdagen att som en ny regionalpolitisk åtgärd sänka arbetsgivaravgiften i Norrbottens län. Samtidigt beslutades att en utvärdering skulle göras och påbörjas samtidigt som åtgärden infördes. Den grundläggande tanken var att göra en s k kvasi-experimentell utvärdering: Norrbotten betraktades som ”experimentgruppen” och fokus låg på att genomföra studien på ett sådant sätt att ”alla” andra påverkande faktorer kunde neutraliseras. En kontrollperiod användes för att fånga upp strukturella skillnader, ”tvillingföretag” till alla större industriföretag leta-

des upp med hjälp av industristatistik och berörda kommuner kontaktades flera gånger om året med ett stort antal telefonsamtal för att bli kartlagda andra åtgärder som kunde påverka företagen. För att ingen skulle misstänka att företaget valts ut för att ge ett visst resultat publicerades en rapport om hur studien i detalj skulle genomföras innan något var känt om utvecklingen i regionen.

Utvärderingen har i flera senare regionalpolitiska rapporter pekats ut som den metodologiskt bästa som någonsin gjorts. När rapporten redovisades för uppdragsgivarna gavs bli kommentaren att studien var en utmärkt kombination av vetenskap och utredning. Peter surnade till – han tyckte ju att detta var det mest vetenskapliga som någonsin gjorts på området – och frågade irriterad vad tjänstemannen menade med utredning. Svaret blev att det utredningsmässiga var att rapporten var lätt att förstå! Peter Bohm var tämligen skeptisk gentemot ekonomiska studier för, som han tyckte, deras brist på transparens – för att använda en modern term – och att när metoden används så tas i regel inte svårigheten att kontrollera för alla relevanta påverkande faktorer på tillräckligt allvar (se Bohm och Lind 1993a).

I en ESO-rapport (Bohm och Dufwenberg 2003) betonar han vikten av en systematisk satsning på ekonomiska experiment för att få bättre underlag för politiska beslut.

Laboratorieexperimenten växte snabbt i nationalekonomin under 1980-talet. Peter Bohm var skeptisk till studier som använde studenter som försökspersoner och mer eller mindre konstiga ”objekt” i sina transaktioner. Han var också kritisk till flera experiment som visade att traditionella ekonomiska antaganden om rationalitet inte höll. Ett av dessa fenomen intresserade honom särskilt, det s k *preference reversal* vid val av objekt med osäkra utfall. Enkelt uttryckt innebär det att när en person får välja mellan A och B så väljer man A. Om man emellertid innehar båda objekten så begär man mer för att vara beredd att sälja B (se Bohm och Lind 1993b). Peter ville testa om detta gällde även om det var mer kända objekt och gjorde experiment både med trisslotter/penninglotter och begagnade bilar med olika riskprofil. Huvudresultatet var att omfattningen av *preference reversal* minskade, men inte helt försvann.

6. Handledaren

Bland flera framstående representanter för ämnet nationalekonomi har det funnits en stark tradition att man bör inta en kritisk attityd till politiker, generaldirektörer, kolleger och studenter. I sitt porträtt av Erik Lundberg påtalar Assar Lindbeck och Mats Persson (1990) dennes benägenhet och talang för att ge bitande kritiska kommentarer och ironier. De skriver att det många gånger kunde vara välmotiverat att politiker och generaldirektörer drabbades av Lundbergs maliciösa kommentarer. Men sådana kunde även drabbas osäkra och oerfarna studerande med ett dåligt bepansrat hjärta. Erik Lundberg var Peter Bohms handledare. Man kan inte utesluta att det

var från honom som Peter hade anammat traditionen att vara en kritisk, kärv och krävande snarare än en uppmuntrande handledare. Han kunde säga sina doktoranders artikelutkast på ett sätt som flera av dem tog illa vid sig av. Detta kan ha bidragit till att några väl begåvade doktorander inte nådde ända fram till en doktorsgrad.

I början av 1970-talet övertog Peter Bohm ett par forskare inom området transportekonomi från Guy Arvidsson som hade storstilade och lovvärda planer på att etablera ett "Institut för ekonomisk politik" med inriktning mot välfärdsteori. Men genom sin kärva och burdusa stil fick han svårigheter att rekrytera de lovande unga forskare till forskargruppen som han ville ha med. Bohm lyckades rekrytera några av sina doktorander till gruppen. Med honom som *primus motor* skrev de tillsammans den tidigare nämnda och uppmärksammade boken om transportpolitiken och samhällsekonomin (Bohm m fl 1974). Tyvärr upphörde forskargruppen efter publiceringen av boken och något ekonomiskt-politiskt institut blev det inte. Peter Bohm var en forskare som framför allt ville arbeta på egen hand och efter eget huvud.

Vid Peter Bohms doktorandseminarium kom det kanske inte fram så många men å andra sidan mycket väl kvalificerade avhandlingar, framför allt inom området tillämpad välfärdsteori. Avhandlingarna handlade om tidsvärden, priser och lagregler för vatten och avlopp, produktgarantier, externaliteter och *second best* samt om transportekonomiska problem. Han var inte bara krävande utan också väldigt noggrann i handledningen av sina doktorander. Dessutom var det viktigt för honom att doktoranderna försökte skriva så att deras artiklar kunde publiceras i internationella vetenskapliga tidskrifter. Detta var en hög ambition som inte alla av hans doktorander lyckades med. Samtidigt har flera av Peter Bohms doktorander gjort goda akademiska karriärer. Andra har haft framgångsrika karriärer utanför det akademiska området såsom inom statlig förvaltning, såväl utom som inom landet.

Vissa av Peters Bohms kolleger på institutionen upplevde honom som kantig och fjär för att inte säga direkt fientligt inställd mot dem. Detta ledde till en spänd atmosfär på institutionen som knappast var till gagn för doktoranderna. Samtidigt kunde Peter Bohm gentemot sina nära vänner vara mycket trevlig, förekommande, ja rentav älskvärd. Under luncherna talade han gärna om ekonomisk politik då andra ofta skvallrar om kolleger och annat. Att tala seriöst om ekonomisk-politiska problem under luncherna är en tradition sedan Assar Lindbecks tid på institutionen som har levt vidare.

7. Andra intressen

Peter Bohm hade många intressen utöver sitt yrkesområde, såsom ett engagemang i den allmänna politiken. Under sin tid vid University of California ägnade han sig inte enbart åt forskning utan följde också den vid den tiden intensiva politiska utvecklingen inom bl a rörelsen *The Free Speech Movement*.

I sin ungdom engagerade han sig också aktivt för att främja målet om ett bidrag till de s k utvecklingsländerna på en procent av BNP. Han tog initiativet att personligen uppsöka landets professurer i nationalekonomi med en förfrågan huruvida de var beredda till en bindande utfästelse om detta. Avsikten var att ett positivt utfall av en sådan förfrågan skulle kunna påverka den allmänna opinionen i landet. Han var framgångsrik med detta utom vid sitt besök hos Gunnar Myrdal. Denne sade sig inte tro på idén. Detta förvånade Peter mycket eftersom Myrdal vid denna tid var mycket engagerad med att skriva böcker om utvecklingsländernas problem.

Peter var en globetrotter och – kanske oväntat för många – en riktig äventyrare. Under ett par månader var han i yngre dar försvunnen i Guatemalas djungler. Peter var särskilt förtjust i att åka till USA och Japan som han besökte åtskilliga gånger.

Peter var också en stor filmälskare, musik- och matintresserad. Han höll sig i god form genom att jogga, spela badminton och fotboll och åka skidor. En dag ringde Peter mig (Roland) och berättade följande:

”En forskare har skrivit en artikel i *Newsweek* och vill i den spela ner allvaret i de globala miljöproblemen. Han hade samlat några nobelpristagare för att uttala sig om fattigdom, HIV, terrorism och andra hemskheter i världen för att ställa dessa mot globala miljöproblem och för att på så sätt förringa miljöproblemens betydelse. Det passar säkert Bush-regimen i USA. Jag blev förbannad och skrev en artikel i protest när vi var i Phuket och skickade den till *Newsweek*. Kan du tänka dig att jag har fått in den!”

Peter var vid den tiden märkt av sin sjukdom och hade ett knappt halvår kvar att leva. Tala om gnista i livet.

8. Slutord

Peter Bohm hade en mycket seriös inställning till sin uppgift som forskare. I ett efterlämnat manus skrev han: ”Forskarens främsta uppgift är att bana nya vägar. De får gärna vara överraskande”. Han levde väl upp till sin uppfattning och banade nya egna vägar i forskningen, främst genom sin pionjärinsats när det gäller ekonomiska experiment. Han vann även stor uppskattning som banbrytande forskare på miljöområdet och blev en av landets internationellt mest kända nationalekonomer.

Peter var en person som höll respektavstånd. Men hans nära vänner kunde glädja sig åt att skratta mycket tillsammans med honom och uppskatta hans ironi och humor.

REFERENSER

Andersson, R och P Bohm (1981), *Samhälls-ekonomisk utvärdering av energiprojekt*, Nämnden för energiproduktionsforskning, NE 1981:12, Stockholm.

Bohm, P (1967a), *External Economics in Production*, licentiatavhandling, Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet.

Bohm, P (1967b), ”On the Theory of Second Best”, *Review of Economic Studies*, vol 34, s 301-314.

Bohm, P (1970), ”Pollution, Purification and the Theory of External Effects”, *Swedish Journal of Economics*, vol 77, s 153-166.

Bohm, P (1972), ”Estimating Demand for

- Public Goods: An Experiment”, *European Economic Review*, vol 3, s 111-130.
- Bohm, P (1974a), *Samhällsekonomisk effektivitet*, SNS Förlag, Stockholm (reviderad version 1986).
- Bohm, P (1974b), *Social Efficiency: A Concise Introduction to Welfare Economics*, MacMillan Press Ltd, London.
- Bohm P m fl (red) (1974), *Transportpolitiken och samhällsökonomin*, Liber Förlag, Stockholm.
- Bohm, P (1978), *I samhällets intresse?*, SNS Förlag, Stockholm.
- Bohm, P (1981), *Deposit-Refund Systems: Theory and Applications to Environmental Conservation and Consumer Policy*, Johns Hopkins University Press, Baltimore & London.
- Bohm, P (1984), ”Revealing Demand for an Actual Public Good”, *Journal of Public Economics*, vol 24, s 135-151.
- Bohm, P (2003), ”Experimental Evaluations of Policy Instruments”, i Mäler, K G och J R Vincent (red), *Handbook of Environmental Economics*, vol 1, Elsevier, Amsterdam.
- Bohm, P (2004), ”Den svenska klimatpolitikens kostnader och betydelse”, ITPS A2004:003, Östersund.
- Bohm, P och B Carlén (1999), ”Emission Quota Trade Among the Few: Laboratory Evidence of Joint Implementation Among Committed Countries”, *Resource and Energy Journal Economics*, vol 21, s 43-66.
- Bohm, P och B Carlén (2002), ”Cost-effective Approaches to Attracting Low-income Countries to International Emissions Trading: Theory and Experiments”, *Environmental and Resource Economics*, vol 23, s 187-211.
- Bohm, P och M Dufwenberg (2003), *Politik på prov – en ESO-rapport om experimentell ekonomi*, Ds 2003: 31, Finansdepartementet, Stockholm.
- Bohm, P och A Kneese (1971), *The Economics of Environment*, MacMillan&Co, London.
- Bohm, P och H Lind (1993a), ”Policy Evaluation Quality: A Quasi-experimental Study of Regional Employment Subsidies in Sweden”, *Regional Science and Urban Economics*, vol 23, s 51-65.
- Bohm, P och H Lind (1993b), ”Preference Reversal, Real-world Lotteries, and Lottery Interested Subjects”, *Journal of Economic Behavior and Organization*, vol 22, s 327-348.
- Carlén, B (2004), ”BNP-effekter av svensk klimatpolitik – en kommentar”, ITPS A2004:008, Östersund.
- Dahmén, E (1968), *Sätt pris på miljöl*, SNS Förlag, Stockholm.
- Dufwenberg, M och G Harrison (2008), ”Peter Bohm: Father of Field Experiments”, *Journal of Experimental Economics*, vol 11, s 213-220.
- IPCC (1995), ”IPCC Second Assessment. Climate Change 1995”, World Meteorological Organization & United Nations Environment Programme, IPCC, Genève.
- Lindbeck, A och M Persson (1990), ”Erik Lundberg”, i Jonung, C och A-C Ståhlberg (red), *Ekonomporträtt. Svenska ekonomer under 300 år*, SNS Förlag, Stockholm.
- Väggkostnadsutredningen (1973), *Vägtrafiken: Kostnader och avgifter*, SOU 1973:32, Stockholm.